

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi peruskoululain, lukiolain
ja eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi 1 päivänä elokuuta 1985 voimaan tulleiden peruskoululain, lukiolain, iltalukiolain ja kunnan kouluhallinnosta annetun lain säännöksiä eräiltä osin. Myös lukion oppilaiden opintososiaalisista eduista annettuun lakiin sekä peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuksista ja -avustuksista annettuun lakiin ehdotetaan tehtäväksi kumpankin eräs täsmennys. Ehdotetuilla muutoksilla pyritään mainittujen lakien täytäntöönpanossa ilmenneiden epäkohtien poistamiseen sekä kuntien itsehallinnon korostamiseen hallinnon hajauttamispyrkimysten mukaisesti.

Opetussuunnitelman muutosten alistamisesta ja opettajien ja muiden viranhaltijoiden vaalissa noudatettavasta alustusvalitusmenettelystä ehdotetaan luovuttavaksi. Virkaa ja toimea hakeneiden oikeusturva varmistettaisiin mahdollisuudella valittaa vaalipäätöksestä. Alistamisesta ehdotetaan luovuttavaksi myös viran- ja toimenhaltijan siirtämisen yhteydessä eräässä tapauksessa.

Lukiolaista ja iltalukiolaista ehdotetaan kumotaviksi säännökset, jotka edellyttävät opetusministeriön lupaa lukion lakkauttamiseen tai yhdistämiseen.

Oppilaiden majoitusjärjestelyiden parantamiseksi ja selkeyttämiseksi ehdotetaan säännöksiä muutettavaksi niin, että peruskoulun oppilaskotiin voitaisiin valtionosuuteen oikeuttavasti majoittaa lukion ja ammatillisten oppilaitosten oppilaita.

Oppilaan mahdollisuuksia terveydellisistä syistä käydä muuta kuin oman piirinsä peruskoulua ehdotetaan parannettavaksi.

Lisäksi mainittuihin lakeihin ehdotetaan tehtäväksi eräitä lähinnä lakitekniisiä muutoksia.

Muutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1988. Opetussuunnitelman alistamisesta luovuttaisiin kuitenkin vasta, kun peruskoulun, lukion ja iltalukion opetussuunnitelma on ensimmäisen kerran hyväksytty ja vahvistettu.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

1.1. Yleistä

Peruskoululaki (476/83), lukiolaki (477/83), iltalukiolaki (478/83) ja kunnan kouluhallinnosta annettu laki (479/83) tulivat voimaan 1 päivänä elokuuta 1985 (132—135/84). Lukion oppilaiden opintososiaalisista eduista annettu laki (499/83) tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta

1986 (147/84). Lakien täytäntöönpanossa on tullut esille eräitä epäkohtia, joiden poistamiseen tähän esitykseen sisältyvillä ehdotuksilla pyritään.

Valtioneuvosto teki 29 päivänä tammikuuta 1987 päätöksen hallinnon hajauttamisesta. Päätöksen mukaan hallinnon hajauttaminen on keskeinen julkisen hallinnon kehittämisen keino, joka tulee ottaa huomioon kaikessa hallinnon toimintatapojen ja organisaation uudistamisessa. Hallinnon hajauttamisen tavoitteena on lisätä

erityisesti hallinnon palvelukykyä, kansalaisläheisyyttä, kansanvaltaisuutta ja tuloksellisuutta.

Hallinnon hajauttaminen merkitsee päätöksen mukaan, että hallinnon rakennetta ja toimintaa kehitetään hallinnonaloittain siten, että hallinnollinen ratkaisuvallta annetaan asteellisesti alimmalle viranomaiselle, jolla on riittävät edellytykset toimivallan käyttämiseen asianmukaisella tavalla ja että erityisesti siirretään tehtäviä ja toimivaltaa kuntiin sekä lisätään kuntien tosiasiallista ratkaisuvalltaa niiden vastuulla olevissa asioissa. Esitykseen sisältyvillä ehdotuksilla pyritään toteuttamaan mainittuja valtioneuvoston päätökseen sisältyviä periaatteita.

1.2. Opetussuunnitelman alistamisesta luopuminen

Peruskoululain 30 §:n 2 momentin ja lukiolain 20 §:n 2 momentin mukaan kunta laatii peruskoulua ja lukiota varten opetussuunnitelman sen mukaan kuin asetuksella säädetään. Opetussuunnitelma laaditaan erikseen suomenkielisiä ja ruotsinkielisiä peruskouluja ja lukioita varten. Opetussuunnitelman hyväksyy koululautakunta. Opetussuunnitelma on sen vuotuisena osana olevaa työsuunnitelmaa lukuun ottamatta alistettava lääninhallituksen vahvistettavaksi. Iltalukiolain 10 §:n mukaan iltalukion opetussuunnitelman laatisemista, hyväksymisestä, vahvistamisesta ja vahvistettavaksi alistamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä kunnan lukion opetussuunnitelmasta on säädetty, jollei asetuksella toisin säädetä.

Peruskoululain 30 §:n 1 momentin ja lukiolain 20 §:n 1 momentin mukaan valtioneuvosto päättää kouluhallitusta kuulutaan oppiaineiden tuntijaosta yleisperusteluineen sekä opettamiseen käytettävästä tuntimäärästä. Kouluhallitus antaa kunnan opetussuunnitelman laadintaa ja oppiaineiden ohjausta koskevat yleisohjeet sekä päättää valtakunnallisista oppimääristä. Lääninhallitusten tehtäväksi jää näin ollen lähinnä tarkistaa, ettei kuntien opetussuunnitelmissa ole poikettu edellä mainittujen säännösten velvoittavista määräyksistä.

Esityksessä ehdotetaan luovuttavaksi opetussuunnitelman alistamisesta. Opetussuunnitelmille asetettavien vaatimusten turvaamiseksi ehdotetaan, että opetussuunnitelmat on toimitettava lääninhallitukselle tiedoksi. Peruskoulu-, lukio- ja iltalukiolakien voimaantulosäännösten mukaan tulee kuitenkin ensimmäinen uusien perus-

koulu-, lukio- ja iltalukiosäännösten mukaan laadittu opetussuunnitelma alistaa lääninhallituksen vahvistettavaksi.

1.3. Vieraan piirin koulun käyminen eräissä tapauksissa

Peruskouluopetuksen järjestämistä varten maa on jaettu peruskoulupiireihin. Vain erityisluokitusta muodostetulla koululla ei ole kuitenkaan piiriä, ellei lääninhallitus toisin määrää. Peruskoululain 37 §:n mukaan oppilas kuuluu siihen peruskoulupiiriin, jonka alueella hän asuu. Oppilaalla on eräin laissa säädettyin edellytyksin oikeus päästä vieraan piirin kouluun. Niinikään laissa on säännökset siitä, milloin kunta on velvollinen järjestämään kuljetuksen vieraan piirin kouluun ja milloin kunta on oikeutettu saamaan valtionosuutta näihin kuljetuksiin. Oppilaan oikeutta päästä vieraan piirin kouluun on syytä laajentaa. Oppilaan terveydentilan ja vammautuneelle sopivien koulutilojen vuoksi on eräissä tapauksissa tarkoituksenmukaista, että oppilas käy vieraan piirin koulua. Tästä syystä ehdotetaan oppilaan koulunkäyntioikeutta (38 §:n 2 momentti) ja kunnan kuljetusvelvollisuutta (47 §:n 2 momentti) koskevien säännösten muuttamista. Terveydentilaan liittyvän erityisen syyn toteaminen ehdotetaan jätettäväksi kunnan viranomaisen harkintaan.

1.4. Alistuksesta luopuminen viranhaltijan vaalin ja siirron yhteydessä

Koululainsäädännössä on kansa- ja peruskoulunopettajan viran vaalissa perinteisesti noudatettu menettelyä, jossa kunnan vaalipäätös on alistettu valtion viranomaisen vahvistettavaksi. Uuden koululainsäädännön eduskuntakäsittelyssä vuonna 1982 hallituksen esitykseen sisältyvästä alistusmenettelystä luovuttiin ja lakeihin otettiin säännökset niin sanotusta alistusvalitusmenettelystä. Alistusvalitusmenettely poikkeaa vaalin alistamisesta siinä, että vaali on alistettava vahvistettavaksi vain niissä tapauksissa, joissa joku hakijoista kirjallisesti määrääjän kuluessa sitä vaatii. Määräaika alistuksen vaatimiselle on peruskoululain 58 §:n 2 momentissa ja lukiolain 32 §:n 2 momentissa säädetty 14 päiväksi päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona kunnan ilmoitustaululla, jolloin tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen tiedoksian-

nosta hallintoasioissa annetun lain (232/66) mukaan seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jona kuulutus on pantu ilmoitustaululle. Jollei lääninhallitus katso voivansa vahvistaa vaalia, on sen palautettava asia koululautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi. Uusi tai uudistettu vaalipäätös on vastaavasti alistettava lääninhallitukselle. Lääninhallituksen on vahvistettava uusi tai uudistettu päätös, jollei vaalissa ole sivuutettu ilmeisesti taitavinta ja soveliainta hakijaa tai menetely muutoin virheellisesti. Jos lääninhallitus vieläkin jättää vaalin vahvistamatta, sen on alistettava asia kouluhallituksen ratkaistavaksi. Milloin siihen on painavia syitä, kouluhallitus voi määrätä, kuka hakijoista on otettava virkaan. Alistusvalitusmenettely ulotettiin uudessa koululainsäädännössä koskemaan myös lukioiden, lukion iltalinjojen ja iltalukioiden rehtorien sekä opettajien virkoja ja toimia.

Alistusvalitusmenettely on käytännössä osoittautunut hallinnollisesti hankalaksi ja aikaa vieväksi. Päätösten viipymisestä on ollut haittaa myös virkojen ja toimien hakijoille. Lisäksi menettely on ristiriidassa kunnallista itsehallintoa korostavien periaatteiden kanssa.

Kouluhallituksen keväällä 1987 tekemän selvityksen perusteella vakinaisesti täyttämistä varten julistettiin haettavaksi 1 päivästä elokuuta 1986 lukien 3 212 peruskoulun, lukion ja iltalukion virkaa ja tointa. Vaalipäätöksistä vaadittiin alistettavaksi 127 vaalia. Lääninhallitukset vahvistivat näistä 105 vaalia. Koululautakunnan tehtyä asiassa palauttamisen jälkeen uuden päätöksen lääninhallitukset vahvistivat vielä 13 vaalia. Kouluhallituksen vahvistettavaksi lääninhallitukset alistivat edelleen yhteensä yhdeksän viran ja toimen vaalia. Näistä kahdessa tapauksessa kouluhallitus vahvisti vaalin ja seitsemässä tapauksessa kumosi päätöksen ja joko palautti asian tai määräsi, kuka hakijoista oli otettava virkaan tai toimeen. Kouluhallitus käsiteli tämän lisäksi 25 valitusta lääninhallituksen päätöksistä vaalia koskevissa asioissa. Valituksista kaksi hyväksyttiin ja 22 hylättiin ja yksi jätettiin tutkimatta.

Hallinnon hajauttamispyrkimysten mukaisesti ja toimivallan siirtämiseksi kuntiin ehdotetaan alistusvalitusmenettelystä luovuttavaksi. Virkaa hakeneiden oikeusturva toteutettaisiin valitusmenettelyssä, jossa koululautakunnan ja yksityisen koulun johtokunnan päätökseen haetaan peruskoululain 94 §:n, lukiolain 60 §:n ja iltalukiolain 23 §:n mukaan muutosta valittamalla kouluhallitukseen muutoksenhausta hallintoasioissa annetun lain (154/50) säännösten mukaisesti. Lain

8 §:n 3 momentin mukaisesti valitus aika on 30 päivää päätöksen tekemisestä. Muutoksenhakuun kuuluva aika lyhenisi lääninhallituksessa tapahtuvan käsittelyn jäädessä pois. Kouluhallitus voisi valituksesta antamassaan päätöksessä joko hylätä valituksen, palauttaa asian koululautakunnalle tai yksityisen koulun johtokunnalle taikka välittömästi määrätä, että valittaja tulee valituksi virkaan tai toimeen.

Edellä olevan perusteella ehdotetaan peruskoululain 58 §:n 2 momentti ja lukiolain 32 §:n 2 momentti kumottavaksi. Muutosten takia tulee peruskouluasetuksen 137 §:ää ja lukioasetuksen (719/84) 109 §:ää muuttaa niin, että niistä poistetaan kielto valittaa koululautakunnan päätöksestä, joka koskee vakinaisen viranhaltijan tai avoimen viran hoitajan vaalia. Viittaussäännösten kautta muutos koskisi myös peruskoulua korvaavan koulun, yksityisen lukion sekä iltalukion ja lukion iltalinjan virkojen ja toimien vaaleja. Asetuksella on tarkoitus kieltää jatkovalitus kouluhallituksen päätöksestä. Asetuksiin tulee tehtäväksi myös eräitä muita alistusvalitusmenettelyn poistamisesta aiheutuvia muutoksia.

Edellä mainittuihin lakeihin ehdotetaan otettavaksi voimaantulosäännös, jonka mukaan ennen lain voimaantuloa tehtyihin päätöksiin opettajan viran ja toimen täyttämisestä haetaan muutosta ennen lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaan.

Peruskoululain ja lukiolain muuttamisesta annetuilla laeilla (417 ja 418/87) lisättiin muun muassa mahdollisuuksia viranhaltijoiden siirtämiseen virkasuhteen kestäessä. Muutokset liittyvät valtion virkamieslainsäädännön kokonaisuudistukseen ja ne tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 1988. Peruskoululain 56 a §:n 1 momentin ja lukiolain 30 a §:n 1 momentin mukaan vakinainen viranhaltija voidaan siirtää toiseen vastaavan oppilaitokseen virkaan, jota voidaan pitää hänelle sopivana, jos viranhaltija ei sairauden, vian tai vamman vuoksi enää kykene suorittamaan virkatehtäviään. Peruskoululain 58 a §:n 4 momentin ja lukiolain 32 a §:n 4 momentin mukaan viranhaltija voi vaatia mainittua siirtoa koskevan kunnanhallituksen päätöksen alistettavaksi lääninhallituksen vahvistettavaksi. Menettely koskee mainittujen lakien mukaan myös yksityisten oppilaitosten vakinaisten toimien haltijoita. Päätöksen toimenhaltijan siirtämisestä tekee kuitenkin oppilaitoksen johtokunta. Iltalukiolaan sisältyvän viittaussäännöksen kautta menettely koskee myös iltalukiolain ja lukion iltalinjojen viran- ja toimenhaltijoita.

Vastaavilla perusteilla kuin edellä viranhaltijain vaalin osalta todetaan, ehdotetaan alistuksesta luovuttavaksi myös viran- ja toimenhaltijan siirron yhteydessä. Viran- ja toimenhaltijoiden oikeudet turvattaisiin sillä, että kunnanhallituksen ja johtokunnan päätöksestä voisi tehdä valituksen. Kunnanhallituksen päätöksestä valitettaisiin lääninoikeuteen kunnallislain säännösten mukaisesti ja johtokunnan päätöksestä kouluhallitukseen muutoksenhausta hallintoasioissa annetun lain säännösten mukaisesti.

Edellä olevan perusteella ehdotetaan peruskoululain 58 a §:n 4 momentti ja lukiolain 32 a §:n 4 momentti kumottaviksi.

1.5. Lukion ja iltalukion lakkauttamiseen ja yhdistämiseen tarvittavasta opetusministeriön suostumuksesta luopuminen

Toisin kuin peruskouluopetuksen osalta kunta ei ole velvollinen järjestämään lukiokoulutusta. Lukion perustaminen edellyttää lukiolain 4 §:n mukaan valtioneuvoston luvan. Lukion perustamisen edellytyksenä on, että lukio on koulutusarpeen vaatima. Luvan lukion lakkauttamiseen tai samassa kunnassa sijaitsevien lukioiden yhdistämiseen antaa lukiolain 56 §:n mukaan opetusministeriö. Iltalukion osalta on voimassa vastaan sisältöiset säännökset.

Kun lukiokoulutuksen järjestäminen on kunnan harkinnassa, ei voida myöskään pitää perusteltuna, että lukion ja iltalukion lakkauttamiseen taikka yhdistämiseen tarvittaisiin valtion viranomaisen lupa.

Edellä olevan perusteella ehdotetaan hallinnon hajauttamispyrkimysten mukaisesti, että lukiolain 56 § kumottaisiin ja iltalukiolain 23 §:ää muutettaisiin niin, että siitä poistettaisiin maininta iltalukion lakkauttamisesta ja yhdistämisestä. Lukiolain 52 §:ään ja iltalukiolain 21 §:ään sisältyvien viittaussäännösten perusteella mainitut uudistukset koskisivat myös yksityisiä lukioita ja iltalukioita.

Kunnanvaltuuston päätökseen lukion lakkauttamista ja yhdistämistä koskevassa asiassa voidaan hakea muutosta kunnallislain (953/76) säännösten mukaisesti.

1.6. Majoitustarjoustietojen selkeyttäminen ja parantaminen

Lukion oppilaiden opintososiaalisista eduista annetun lain 4 §:n mukaan lukio voi järjestää

valtioneuvoston vahvistamien perusteiden mukaan oppilaille maksuttoman koulukuljetuksen tai suorittaa koulumatkasta oppilaalle aiheutuvat kustannukset. Lain 5 §:n mukaan asuminen oppilasasuntolassa on lukion oppilaalle maksuton. Mainitut säännökset tulivat voimaan vuoden 1986 alussa.

Lain 5 §:ää lukuunottamatta ei laissa ole säännöksiä siitä, miten lukion oppilaiden majoitus järjestetään. Koulukuljetusta ja koulumatkasta oppilaalle aiheutuvien kustannusten korvaamista koskevaan 4 §:ään verrattuna on 5 §:ää tulkittu siten, ettei majoituksen järjestäminen ole lukion ylläpitäjän velvollisuus, mutta tarjotessaan majoituksen ei siitä saa periä maksua.

Laki lukion oppilaiden opintososiaalisista eduista annettiin yhdessä ammatillisten oppilaitosten rahoitusta ja ammatillisten oppilaitosten oppilaiden opintososiaalisia etuja koskevien sekä eräiden muiden säädösten kanssa (Hall. es. n:o 191/1982 vp.). Hallituksen esityksen perusteluissa todetaan, että lakiehdotus sisältää ammatillisten oppilaitosten oppilaiden opintososiaalisista eduista annetun lakiehdotuksen kanssa yhdenmukaiset säännökset, jotka koskevat opintososiaalisten etujen järjestämistä lukion oppilaille. Tämän viimeksi mainitun lakiehdotuksen perusteluissa todetaan majoituksen järjestämisestä, että oppilaan asuminen ammattikasvatushallituksen hyväksymässä oppilasasuntolassa on maksutonta ja että käytännössä uudistus merkitsee sitä, että mainituissa asuntoloissa asumisesta ei enää peritä vuokria. Muita kuin maksuttomissa oppilasasuntoloissa asuvia oppilaita tuettaisiin edelleen opintotukilainsäädännön nojalla.

Yhdessä edellä mainittujen lakien kanssa annettiin laki kunnan peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuksista ja -avustuksista sekä lainoista annetun lain muuttamisesta (496/83). Lain 5 §:n 2 momenttiin lisättiin uusi 1 a kohta, jonka mukaan lukion käyttökustannuksiksi luetaan valtioneuvoston vahvistamien perusteiden mukaisesti oppilasasuntoloista sekä päiväkouluna toimivan lukion oppilaalle maksuttoman koulukuljetuksen järjestämisestä ja koulumatkasta suoritettavasta korvauksesta aiheutuneet kustannukset. Lakiehdotuksen perusteluissa todetaan muun muassa, että lukion oppilaan asumisesta lukion omassa tai peruskoulun oppilasasuntolassa aiheutuvat kustannukset oikeuttavat ehdotuksen mukaan valtionosuuteen.

Lukiolaki ja -asetus eivät sisällä säännöksiä lukion oppilasasuntoloista. Oppilaskotia koskevissa peruskoululain ja -asetuksen säännöksissä ei

puolestaan mainita, että peruskoulun oppilaskotiin voitaisiin sijoittaa lukion oppilaita. Lukion oppilaita ei voida lukea myöskään mukaan oppilaskodinhoitajan virkojen tarpeellisuutta arvioitaessa.

Valtioneuvosto teki joulukuussa 1985 päätöksen (969/85) lukion oppilaiden koulukuljetuksesta, koulumatkasta ja majoituksesta aiheutuvien kustannusten korvaamisesta. Päätöksen 4 §:ssä määritellään tapaukset, joissa majoitus voidaan järjestää. Päätöksessä ei ole kuitenkaan tarkennettu sitä, miten majoitus voidaan järjestää.

Lukion oppilaiden majoittamista koskevat säännökset eivät ole riittävän täsmällisiä. Lukion oppilaiden opintososiaalisista eduista annetun lain 5 §:ää ja peruskoululain 48 §:ää ehdotetaan muutettavaksi niin, että niissä todettaisiin nimellisesti, että lukion oppilaille voidaan järjestää majoitus peruskoulun oppilaskodissa. Tarkoitus on, ettei lukion omia oppilasasuntoloita sen sijaan perustettaisi. Peruskoulun oppilaskotien tehokkaan käytön edistämiseksi ehdotetaan, että niihin voitaisiin majoittaa myös ammatillisten oppilaitosten oppilaita. Lukion ja ammatillisen oppilaitoksen oppilailla olisi kuitenkin oikeus vain maksuttomaan asumiseen, eikä täysihoitoon kuten peruskoulun oppilailla. Lukion ja ammatillisen oppilaitoksen oppilaiden majoituskustannukset luettaisiin peruskoulun käyttökustannuksiksi. Tämän vuoksi peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuksista ja -avustuksista annetun lain 5 §:n 2 momentin 1 a kohta muutettaisiin niin, ettei siinä mainittaisi oppilasasuntoloista aiheutuvia kustannuksia lukion käyttökustannuksina.

Peruskouluasetuksen 85 §:ää olisi tarkoitus samalla muuttaa niin, että kaikki oppilaskotiin sijoitetut oppilaat laskettaisiin mukaan harkittaessa viran perustamista taikka lakkauttamista.

Opintotukilain (28/72) mukaista opintorahaan kuuluvaa asumislisää maksettaisiin edelleen niille oppilaille, jotka eivät ole peruskoulun oppilaskodissa, vaan muussa asuntolassa tai hankkivat itse yksityisen majoituspaikan.

1.7. Muut ehdotetut muutokset

Peruskoululain 27 §:n 5 momentin mukaan erityisluokkien osalta voidaan peruskoulun opetus suunnitelmalla koskevista pykälän 1—4 momentin säännöksistä poiketa sen mukaan kuin asetuksella säädetään. Kun poikkeaminen opetus suunnitelmalla koskevista säännöksistä tulee ky-

symykseen myös silloin, kun muutoin erityisluokalle sijoitettavaa oppilasta opetuksen tarkoituksenmukaisen järjestämisen vuoksi opetetaan yleisopetuksen opetusryhmän yhteydessä, ehdotetaan säännöstä selkeytettäväksi niin, että pykälän 1—4 momentin säännöksistä poikkeamismahdollisuus koskisi erityisopetusta yleensä eikä pelkästään erityisluokkia.

Peruskoululain 46 §:n 2 momentin mukaan peruskoulun johtokunnan on tarvittaessa ilmoitettava sosiaalilautakunnalle peruskoulun oppilaasta, joka tarvitsee kuulokojeen tai muuta avustusta. Kuulokojeen antaminen perustuu kansanterveyslakiin (66/72) ja siitä päättää terveyslautakunta. On myös mahdollista, että jokin muu lautakunta päättää oppilaalle annettavasta avustuksesta. Näin ollen ehdotetaan peruskoululain 46 §:n 2 momenttia muutettavaksi niin, ettei siinä nimitä erikseen lautakuntaa, jolle peruskoulun johtokunnan tulee ilmoittaa avustusta tarvitsevista oppilaista.

Peruskoululain ja lukiolain muuttamisesta annetuilla laeilla (614 ja 615/85) lakien muutoksenhakuja koskevia säännöksiä muutettiin siten, että jos koululautakunnalle lain tai sen nojalla annetun asetuksen mukaan kuuluva asia on siirretty viranhaltijan tai johtokunnan päätettäväksi, ei viranhaltijan tai johtokunnan päätökseen saa valittamalla hakea muutosta. Viranhaltijan tai johtokunnan on saatettava sen sijaan asia koululautakunnan ratkaistavaksi, jos päätökseen tyytymätön 14 päivän kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan sitä kirjallisesti vaatii. Ennen säännösten muuttamista valitus viranhaltijan tai johtokunnan päätöksestä edellä mainitusta sille koululautakunnalta siirrettyssä asiassa tehtiin samojen säännösten mukaan kuin koululautakunnan päätöksestä. Muutoksenhakuviranomaisena oli tällöin yleensä kouluhallitus. Muutoksen perusteluna esitettiin, että koska viranhaltijan ja johtokunnan ratkaisultaan siirretään pääosin vähäisiä asioita, ei ole tarkoituksenmukaista, että asia tulee suoraan keskusviraston ratkaistavaksi. Samalla kun peruskoululain ja lukiolain puheena olevia muutoksenhakuja koskevia säännöksiä tarkistettiin, ei vastaavan sisältöistä kunnan kouluhallinnosta annetun lain 17 §:n säännöstä kuitenkaan muutettu.

Samoilla perusteilla kuin peruskoululain ja lukiolain muutosta perusteltiin, ehdotetaan kouluhallintolain muutoksenhakusäännöstä tarkistettavaksi.

2. Asian valmistelu

Lukion oppilaiden majoitukseen liittyvien ongelmien selvittämiseksi opetusministeriö asetti 27 päivänä marraskuuta 1985 työryhmän, jonka tehtävänä oli valmistaa ehdotus lukion oppilaiden opintososiaalisista eduista annetun lain 5 §:ssä tarkoitettun lukion oppilaiden maksuttoman majoituksen tarkoituksenmukaisesta järjestämisestä ja mahdollisesti tarvittavista säännösmuutoksista.

Työryhmä kuuli useita asiantuntijoita ja järjesti muun muassa kyselyn, jossa se pyysi kaikkia kuntien koululautakuntia lähettämään tiedot kunnissa toteutetuista lukion oppilaiden majoitusjärjestelyistä. Tiedusteluun vastasi 403 kuntaa.

Työryhmä jätti muistionsa opetusministeriölle 10 päivänä kesäkuuta 1986 (Opetusministeriön työryhmien muistioita 1986:20).

Työryhmän muistiosta antoivat lausunnon sosiaali- ja terveysministeriö, valtiovarainministeriö, kouluhallitus, Valtion opintotukikeskus, Suomen Kunnallislitto ja Finlands Svenska Kommunalförbund. Jatkovalmistelu on tehty tämän jälkeen virkamiestyönä ja siinä on työryhmän ehdotuksia valtiontaloudellisista syistä karsittu.

Muilta osin esitys on valmistettu virkamiestyönä. Esityksestä on käyty kunnan viranhaltijain neuvotteluoikeudesta annetun lain (389/44) mukaiset neuvottelut Opettajien ammattijärjestö OAJ ry:n kanssa.

3. Esityksen taloudelliset vaikutukset

3.1. Vieraan piirin koulun käyminen eräissä tapauksissa

Niiden muuta kuin erityisluokista muodostettua koulua käyvien oppilaiden lukumäärästä, jotka terveydellisistä syistä käyvät tai tulevat käymään muuta kuin oman piirinsä peruskoulua, ei ole käytettävissä tilastotietoja. Säännösten muuttamisen voidaan olettaa aiheuttavan kuljetettavien lukumäärän kasvua. Kuljetettavien oppilaiden lukumäärä riippuu kuntien päätöksistä. Terveydellisistä syistä muuhun kuin oman piirinsä kouluun kuljetettuja oppilaita on tähän mennessä tuettu sosiaalihuollon tukijärjestelmien perusteella. Näitä tukijärjestelmiä on esimerkiksi kansaneläkelaisissa (347/56) ja invaliidihuoltolaisissa (907/46). Kun näistä tukimuodoista voitaisiin ehdotetun muutoksen jälkeen suurimmaksi osak-

si luopua, aiheutuu valtiolle säästöä sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuuskustannusten vähentymisenä.

3.2. Majoitusjärjestelyiden selkeyttäminen ja parantaminen

Lukuvuonna 1985-86 asui kodin ulkopuolella 1 689 lukion oppilasta. Näistä oli majoitettu peruskoulun oppilaskoteihin 238, sellaisiin peruskoulun entisiin oppilaskoteihin, joista oppilaskodinhoitajan virka oli lakkautettu 135 sekä muihin asuntoloihin 343 oppilasta. Yksityismajoituksessa oli 957 oppilasta. Samanaikaisesti oli peruskoulun oppilaskoteihin majoitettu 110 ammatillisten oppilaitosten oppilasta.

Opintotukilain säännösten nojalla ei 1 päivästä tammikuuta 1986 lukien ole enää myönnetty opintorahan asumislisää niille lukion oppilaille, jotka ovat majoitettuina peruskoulun oppilaskoteihin. Näissä tapauksissa oppilaitten majoituksesta aiheutuneet kustannukset voidaan katsoa ennen tässä esityksessä ehdotettujen lakien voimaantuloa peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuksista ja -avustuksista annetun lain 5 §:n 2 momentin 1 a kohdan mukaisiksi asuntoloista aiheutuviksi lukion käyttökustannuksiksi joihin valtio osallistuu.

Lisäkustannuksia aiheutuisi uusien peruskoulun oppilaskodinhoitajan virkojen ja muun tarvittavan henkilökunnan palkka- ja sosiaalikutannuksista. Edellä todettujen peruskoulun oppilaskotiin majoitettujen lukion ja ammatillisten oppilaitosten oppilaiden määrä huomioon ottaen tulisi kysymykseen noin 10 uuden viran perustaminen ja noin 30 työntekijän ottaminen. Uudistuksen aiheuttamien lisäkustannusten määrän voidaan arvioida olevan noin 3,1 miljoonaa markkaa vuodessa. Kun oppilaskodit ovat pääsääntöisesti ensimmäiseen kantokäylyluokkaan kuuluvissa kunnissa, joissa valtionosuusprosentti on 86, olisi valtionosuus lisäkustannuksista noin 2,7 miljoonaa markkaa. Kun lakkautuspalkalla olevia peruskoulun oppilaskodinhoitajan viran entisiä haltijoita on tällä hetkellä 44 henkilöä ja kun osa näistä henkilöistä voitaisiin siirtää perustettaviin virkoihin, kertyisi valtiolle kuitenkin säästöä lakkautuspalkkakustannusten vähenemisenä.

4. Tarkemmat säännökset ja määräykset

Ehdotetut lainmuutokset edellyttävät muutoksia peruskouluasetukseen, lukioasetukseen sekä peruskoulua korvaavasta koulusta ja yksityisestä lukiosta annettuun asetukseen (720/84). Lisäksi tulee muuttaa lukion oppilaiden koulukuljetuksesta, koulumatkasta ja majoituksesta aiheutuvien kustannusten korvaamisesta annettua valtioneuvoston päätöstä.

5. Voimaantulo

Lakiehdotukset ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1988.

Opetussuunnitelman alistamisesta on tarkoitus luopua kuitenkin vasta kun peruskoulun, lukion ja iltalukion opetussuunnitelma on ensimmäisen kerran hyväksytty ja vahvistettu.

Lisäksi ennen lain voimaantuloa tehtyihin päätöksiin opettajan viran ja toimen täyttämisestä haetaan muutosta aikaisempien säännösten mukaan.

Edellä olevan perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki peruskoululain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 27 päivänä toukokuuta 1983 annetun peruskoululain (476/83) 58 §:n 2 momentti ja 58 a §:n 4 momentti,
 näistä viimeksi mainittu lainkohta sellaisena kuin se on 16 päivänä huhtikuuta 1987 annetussa laissa (417/87),
muutetaan 27 §:n 5 momentti, 30 §:n 2 momentti, 38 §:n 2 momentti, 46 §:n 2 momentti ja 47 §:n 2 momentti sekä
lisätään 48 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

27 §

Erityisopetuksessa voidaan poiketa 1—4 momentin säännöksistä sen mukaan kuin asetuksella säädetään.

30 §

Kunta laatii peruskoulua varten opetussuunnitelman sen mukaan kuin asetuksella säädetään. Opetussuunnitelma laaditaan erikseen suomenkielisiä ja ruotsinkielisiä peruskouluja varten. Opetussuunnitelmaan kuuluu vuotuisena osana työsuunnitelma. Opetussuunnitelman muuttamisesta ja työsuunnitelman hyväksymisestä on ilmoitettava lääninhallitukselle siten kuin asetuksella säädetään.

38 §

Oppilaalla on oikeus päästä terveydentilaansa liittyvästä tai muusta erityisestä syystä muun kuin oman piirinsä omakieliseen kouluun. Muun kuin oppilaan terveydentilaan liittyvän syyn osalta on edellytyksenä kuitenkin, ettei oppilaan ottaminen muun kuin oman piirinsä kouluun aiheuta muutosta perusopetusryhmien määrään omassa eikä toisessa piirissä.

46 §

Peruskoulun johtokunnan on tarvittaessa ilmoitettava asianomaiselle lautakunnalle perus-

koulun oppilaasta, joka tarvitsee kuulokojeen tai muuta avustusta.

47 §

Jos oppilas 38 §:n 2 momentin nojalla käy muun kuin oman piirinsä peruskoulua, ei 1 momentin säännöstä sovelleta, paitsi milloin muun kuin oman piirin peruskoulun käyminen perustuu oppilaan terveydentilaan liittyvään syyhyn tai oppilaan huoltajan tekemään valintaan oppilaan osallistumisesta toisen kotimaisen kielen tai vieraan kielen opiskeluun lähimmässä tarkoituksenmukaisessa koulussa.

48 §

Peruskoulun oppilaskotiin voidaan sijoittaa myös lukion ja ammatillisten oppilaitosten oppilaita. Näillä oppilailla on oikeus maksuttomaan asumiseen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1988.

Sen estämättä, mitä 30 §:n 2 momentissa säädetään, on peruskoululain mukaan laadittu opetussuunnitelma alistettava lääninhallituksen vahvistettavaksi, kun opetussuunnitelma ensimmäisen kerran hyväksytään.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin päätöksiin opettajan viran ja toimen täyttämisestä haetaan muutosta ennen lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaan.

2.

Laki lukiolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 27 päivänä toukokuuta 1983 annetun lukiolain (477/83) 32 § 4 momentti, 32 a §:n 4 momentti ja 56 §,

näistä 32 a §:n 2 momentti sellaisena kuin se on 16 päivänä huhtikuuta 1987 annetussa laissa (418/87),

muutetaan 20 §:n 2 momentti näin kuuluvaksi:

20 §

Kunta laatii lukiota varten opetussuunnitelman sen mukaan kuin asetuksella säädetään. Opetussuunnitelma laaditaan erikseen suomenkielisiä ja ruotsinkielisiä lukioita varten. Opetussuunnitelmaan kuuluu vuotuisena osana työsuunnitelma. Opetussuunnitelman muuttamisesta ja työsuunnitelman hyväksymisestä on ilmoitettava lääninhallitukselle siten kuin asetuksella säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1988.

Sen estämättä, mitä 20 §:n 2 momentissa säädetään, on lukiolain mukaan laadittu opetussuunnitelma alistettava lääninhallituksen vahvistettavaksi, kun opetussuunnitelma ensimmäisen kerran hyväksytään.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin päätöksiin opettajan viran ja toimen täyttämisestä haetaan muutosta ennen lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaan.

3.

Laki iltalukiolain 10 ja 23 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 27 päivänä toukokuuta 1983 annetun iltalukiolain (487/83) 10 ja 23 § näin kuuluviksi:

10 §

Iltalukion opetussuunnitelman laatimisesta, hyväksymisestä ja tiedoksiannosta on soveltuvin osin voimassa, mitä kunnan lukion opetussuunnitelmasta on säädetty, jollei asetuksella toisin säädetä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1988.

Sen estämättä, mitä 10 §:ssä säädetään, on iltalukiolain mukaan laadittu opetussuunnitelma alistettava lääninhallituksen vahvistettavaksi, kun opetussuunnitelma ensimmäisen kerran hyväksytään.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin päätöksiin opettajan viran ja toimen täyttämisestä haetaan muutosta ennen lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaan.

23 §

Iltalukion maksuunpannun lukukausimaksun ulosotosta, kokeilutoiminnasta sekä muutoksenhausta ja oikaisusta on soveltuvin osin voimassa, mitä lukiolaissa on säädetty.

4.

Laki**lukion oppilaiden opintososiaalisista eduista annetun lain 5 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan lukion oppilaiden opintososiaalisista eduista 3 päivänä kesäkuuta 1983 annetun lain (499/83) 5 §:n näin kuuluvaksi:

5 §

Asuminen peruskoulun oppilaskodissa on lukion oppilaalle maksuton.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1988.

5.

Laki**kunnan kouluhallinnosta annetun lain 17 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 27 päivänä toukokuuta 1983 kunnan kouluhallinnosta annetun lain (479/83) 17 § näin kuuluvaksi:

17 §

Tämän lain ja sen nojalla annetun asetuksen perusteella tehtyyn lääninhallituksen ja koululautakunnan päätökseen haetaan muutosta valittamalla kouluhallitukselle. Asetuksella voidaan kuitenkin säätää noudatettavaksi kunnallislain mukaista valitusmenettelyä. Jos koululautakunnalle kuuluvia tehtäviä on siirretty lautakunnan alaisen viranhaltijan tai johtokunnan päätettäväksi, ei viranhaltijan tai johtokunnan päätökseen saa valittamalla hakea muutosta. Viranhalti-

jan tai johtokunnan on saatettava asia koululautakunnan ratkaistavaksi, jos päätökseen tyytymättömän 14 päivän kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan sitä kirjallisesti vaatii. Päätökseen on liitettävä ohjeet, joista ilmenee, miten päätökseen tyytymättömän on meneteltävä asian saattamiseksi lautakunnan käsiteltäväksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1988.

6.

Laki

peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuksista ja -avustuksista annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuksista ja -avustuksista 28 päivänä joulukuuta 1978 annetun lain 5 §:n 2 momentin 1 a kohta, sellaisena kuin se on 3 päivänä kesäkuuta 1983 annetussa laissa (496/83), näin kuuluvaksi:

5 §

Valtionosuuteen oikeuttaviksi lukion käyttö-
kustannuksiksi luetaan:

1 a) valtioneuvoston vahvistamien perusteiden
mukaan lukion oppilaalle maksuttoman koulu-
kuljetuksen järjestämisestä ja koulumatkasta suo-
ritetusta korvauksesta aiheutuvat kustannukset;

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuu-
ta 1988.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryh-
tyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimen-
piteisiin.

Helsingissä 27 päivänä marraskuuta 1987

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Opetusministeri *Christoffer Taxell*

1.

Laki peruskoululain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 27 päivänä toukokuuta 1983 annetun peruskoululain (476/83) 58 §:n 2 momentti ja 58 a §:n 4 momentti,

näistä viimeksi mainittu lainkohta sellaisena kuin se on 16 päivänä huhtikuuta 1987 annetussa laissa (417/87),

muutetaan 27 §:n 5 momentti, 30 §:n 2 momentti, 38 §:n 2 momentti, 46 §:n 2 momentti ja 47 §:n 2 momentti sekä

lisätään 48 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

27 §

Erityisluokkien osalta voidaan poiketa 1—4 momentin säännöksistä sen mukaan kuin asetuksella säädetään.

Erityisopetuksessa voidaan poiketa 1—4 momentin säännöksistä sen mukaan kuin asetuksella säädetään.

30 §

Kunta laatii peruskoulua varten opetussuunnitelman sen mukaan kuin asetuksella säädetään. Opetussuunnitelma laaditaan erikseen suomenkielisiä ja ruotsinkielisiä peruskouluja varten. Opetussuunnitelma on sen vuotuisena osana olevaa työsuunnitelmaa lukuun ottamatta alistettava lääninhallituksen vahvistettavaksi sen mukaan kuin asetuksella säädetään.

Kunta laatii peruskoulua varten opetussuunnitelman sen mukaan kuin asetuksella säädetään. Opetussuunnitelma laaditaan erikseen suomenkielisiä ja ruotsinkielisiä peruskouluja varten. *Opetussuunnitelmaan kuuluu vuotuisena osana työsuunnitelma. Opetussuunnitelman muuttamisesta ja työsuunnitelman hyväksymisestä on ilmoitettava lääninhallitukselle siten kuin asetuksella säädetään.*

38 §

Oppilaalla on oikeus erityisestä syystä päästä muun kuin oman piirinsä omakieliseen kouluun, jollei se aiheuta muutosta perusopetusryhmien määrään omassa eikä toisessa piirissä.

Oppilaalla on oikeus päästä *terveydentilaansa liittyvästä tai muusta* erityisestä syystä muun kuin oman piirinsä omakieliseen kouluun. *Muun kuin oppilaan terveydentilaan liittyvän syyn osalta on edellytyksenä kuitenkin, ettei oppilaan ottaminen muun kuin oman piirinsä kouluun aiheuta muutosta perusopetusryhmien määrään omassa eikä toisessa piirissä.*

46 §

Peruskoulun johtokunnan on tarvittaessa il-

Peruskoulun johtokunnan on tarvittaessa il-

Voimassa oleva laki

moitettava sosiaalilautakunnalle peruskoulun oppilaasta, joka tarvitsee kuulokojeen tai muuta avustusta.

Ehdotus

moitettava *asianomaiselle lautakunnalle* peruskoulun oppilaasta, joka tarvitsee kuulokojeen tai muuta avustusta.

47 §

Jos oppilas 38 §:n 2 momentin nojalla käy muun kuin oman piirinsä peruskoulua, ei 1 momentin säännöstä sovelleta, paitsi milloin muun kuin oman piirin peruskoulun käyminen perustuu oppilaan huoltajan tekemään valintaan oppilaan osallistumisesta toisen kotimaisen kielen tai vieraan kielen opiskeluun lähimmässä tarkoituksenmukaisessa koulussa.

Jos oppilas 38 §:n 2 momentin nojalla käy muun kuin oman piirinsä peruskoulua, ei 1 momentin säännöstä sovelleta, paitsi milloin muun kuin oman piirin peruskoulun käyminen perustuu *oppilaan terveydentilaan liittyvään syyhyn tai* oppilaan huoltajan tekemään valintaan oppilaan osallistumisesta toisen kotimaisen kielen tai vieraan kielen opiskeluun lähimmässä tarkoituksenmukaisessa koulussa.

48 §

Peruskoulun oppilaskotiin voidaan sijoittaa myös lukion ja ammatillisten oppilaitosten oppilaita. Näillä oppilailla on oikeus maksuttomaan asumiseen.

58 §

Koululautakunnan on annettava päätöksensä tiedoksi hakijoille tiedoksiannosta hallintoasioissa annetun lain (232/66) 7 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti ilmoitustaululla. Milloin joku hakijoista 14 päivän kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan sitä kirjallisesti vaatii, on koululautakunnan alistettava päätöksensä lääninhallituksen vahvistettavaksi. Jollei lääninhallitus katso voivansa vahvistaa vaalia, on sen palautettava asia koululautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi. Uusi tai uudistettu vaalipäätös on vastaavasti alistettava lääninhallitukselle. Lääninhallituksen on vahvistettava uusi tai uudistettu päätös, jollei vaalissa ole sivuutettu ilmeisesti taitavinta ja soveliainta hakijaa tai menetelty muutoin virheellisesti. Jos lääninhallitus vieläkin jättää vaalin vahvistamatta, sen on alistettava asia kouluhallituksen ratkaistavaksi. Milloin siihen on painavia syitä, kouluhallitus voi määrätä, kuka hakijoista on otettava virkaan.

(2 mom. kumotaan)

58 a §

Milloin kunnanhallitus on 56 a §:n 1 momentin nojalla siirtänyt viranhaltijan, on päätös alistettava lääninhallituksen vahvistettavaksi, jos vi-

(4 mom. kumotaan)

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

ranhaltija 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta sitä kirjallisesti vaatii kunnanhallitukselta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1988.

Sen estämättä, mitä 30 §:n 2 momentissa säädetään, on peruskoululain mukaan laadittu opetussuunnitelma alistettava lääninhallituksen vahvistettavaksi, kun opetussuunnitelma ensimmäisen kerran hyväksytään.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin päätöksiin opettajan viran ja toimen täyttämisestä haetaan muutosta ennen lain voimaantuloa voimassaolleiden säännösten mukaan.

2.

Laki

lukiolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 27 päivänä toukokuuta 1983 annetun lukiolain (477/83) 32 §:n 4 momentti, 32 a §:n 4 momentti ja 56 §,

näistä 32 a §:n 2 momentti sellaisena kuin se on 16 päivänä huhtikuuta 1987 annetussa laissa (418/87),

muutetaan 20 §:n 2 momentti näin kuuluvaksi:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

20 §

Kunta laatii lukiota varten opetussuunnitelman sen mukaan kuin asetuksella säädetään. Opetussuunnitelma laaditaan erikseen suomenkielisiä ja ruotsinkielisiä lukioita varten. Opetussuunnitelma on sen vuotuisena osana olevaa työsuunnitelmaa lukuun ottamatta alistettava lääninhallituksen vahvistettavaksi sen mukaan kuin asetuksella säädetään.

Kunta laatii lukiota varten opetussuunnitelman sen mukaan kuin asetuksella säädetään. Opetussuunnitelma laaditaan erikseen suomenkielisiä ja ruotsinkielisiä lukioita varten. Opetussuunnitelmaan kuuluu vuotuisena osana työsuunnitelma. Opetussuunnitelman muuttamisesta ja työsuunnitelman hyväksymisestä on ilmoitettava lääninhallitukselle siten kuin asetuksella säädetään.

32 §

Koululautakunnan on annettava päätöksensä tiedoksi hakijoille tiedoksiannosta hallintoasioissa annetun lain (232/66) 7 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti ilmoitustaululla. Milloin joku hakijoista 14 päivän kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan sitä kirjallisesti vaatii, on koululautakunnan alistettava päätöksensä lääninhallituksen

(2 mom. kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

vahvistettavaksi. Jollei lääninhallitus katso voivansa vahvistaa vaalia, on sen palautettava asia koululautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi. Uusi tai uudistettu vaalipäätös on vastaavasti alistettava lääninhallitukselle. Lääninhallituksen on vahvistettava uusi tai uudistettu päätös, jollei vaalissa ole sivuutettu ilmeisesti taitavinta ja soveliainta hakijaa tai menetelty muutoin virheellisesti. Jos lääninhallitus vieläkin jättää vaalin vahvistamatta, sen on alistettava asia kouluhallituksen ratkaistavaksi. Milloin siihen on painavia syitä, kouluhallitus voi määrätä, kuka hakijoista on otettava virkaan.

32 a §

Milloin kunnanhallitus on 30 a §:n 1 momentin nojalla siirtänyt viranhaltijan, on päätös alistettava lääninhallituksen vahvistettavaksi, jos viranhaltija 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta sitä kirjallisesti vaatii kunnanhallitukselta.

(4 mom. kumotaan)

56 §

Luvan lukion lakkauttamiseen tai samassa kunnassa sijaitsevien lukioiden yhdistämiseen antaa opetusministeriö.

(kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1988.

Sen estämättä, mitä 20 §:n 2 momentissa säädetään, on lukiolain mukaan laadittu opetussuunnitelma alistettava lääninhallituksen vahvistettavaksi, kun opetussuunnitelman ensimmäisen kerran hyväksytään.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin päätöksiin opettajan viran ja toimen täyttämistä haetaan muutosta ennen lain voimaantuloa voimassaolleiden säännösten mukaan.

3.

Laki

iltalukiolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 27 päivänä toukokuuta 1983 annetun iltalukiolain (478/83) 10 ja 23 § näin kuuluviksi:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

10 §

Iltalukion opetussuunnitelman laatimisesta, hyväksymisestä, vahvistamisesta ja vahvistettavak-

10 §

Iltalukion opetussuunnitelman laatimisesta, hyväksymisestä ja tiedoksiannosta on soveltuvin

Voimassa oleva laki

si alistamisesta, on soveltuvin osin voimassa, mitä kunnan lukion opetussuunnitelmasta on säädetty, jollei asetuksella toisin säädetä.

23 §

Ilतालukion *lakkauttamisesta ja iltalukioiden yhdistämisestä*, maksuunpannun lukukausimaksun ulosotosta, kokeilutoiminnasta sekä muutoksenhausta ja oikaisusta on soveltuvin osin voimassa, mitä lukiolaissa on säädetty.

Ehdotus

osin voimassa, mitä kunnan lukion opetussuunnitelmasta on säädetty, jollei asetuksella toisin säädetä.

23 §

Ilतालukion maksuunpannun lukukausimaksun ulosotosta, kokeilutoiminnasta sekä muutoksenhausta ja oikaisusta on soveltuvin osin voimassa, mitä lukiolaissa on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1988.

Sen estämättä, mitä 10 §:ssä säädetään, on iltalukiolain mukaan laadittu opetussuunnitelma alistettava lääninhallituksen vahvistettavaksi, kun opetussuunnitelma ensimmäisen kerran hyväksytään.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin päätöksiin opettajan viran ja toimen täyttämistä haetaan muutosta ennen lain voimaantuloa voimassaoleiden säännösten mukaan.

4.

Laki

lukion oppilaiden opintososiaalisista eduista annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan lukion oppilaiden opintososiaalisista eduista 3 päivänä kesäkuuta 1983 annetun lain (499/83) 5 §:n näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

5 §

Asuminen oppilasasuntolassa on lukion oppilaalle maksuton.

Ehdotus

5 §

Asuminen *peruskoulun oppilaskodissa* on lukion oppilaalle maksuton.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1988.

5.

Laki**kunnan kouluhallinnosta annetun lain 17 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 27 päivänä toukokuuta 1983 kunnan kouluhallinnosta annetun lain (479/83) 17 § näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

17 §

Tämän lain ja sen nojalla annetun asetuksen perusteella tehtyyn lääninhallituksen ja koululautakunnan päätökseen haetaan muutosta valittamalla kouluhallitukselle. Asetuksella voidaan kuitenkin säätää noudatettavaksi kunnallislain mukaista valitusmenettelyä. Jos koululautakunnalle kuuluvia tehtäviä on siirretty lautakunnan alaisen viranhaltijan tai johtokunnan päätettäväksi, noudatetaan koululautakunnan päätöksessä tehtävää valitusta koskevia säännöksiä.

17 §

Tämän lain ja sen nojalla annetun asetuksen perusteella tehtyyn lääninhallituksen ja koululautakunnan päätökseen haetaan muutosta valittamalla kouluhallitukselle. Asetuksella voidaan kuitenkin säätää noudatettavaksi kunnallislain mukaista valitusmenettelyä. Jos koululautakunnalle kuuluvia tehtäviä on siirretty lautakunnan alaisen viranhaltijan tai johtokunnan päätettäväksi, ei viranhaltijan tai johtokunnan päätökseen saa valittamalla hakea muutosta. Viranhaltijan tai johtokunnan on saatettava asia koululautakunnan ratkaistavaksi, jos päätökseen tyytymättömän 14 päivän kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan sitä kirjallisesti vaatii. Päätökseen on liitettävä ohjeet, joista ilmenee, miten päätökseen tyytymättömän on meneteltävä asian saattamiseksi lautakunnan käsiteltäväksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1988.

6.

Laki**peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuksista ja -avustuksista annetun lain 5 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuksista ja -avustuksista 28 päivänä joulukuuta 1978 annetun lain 5 §:n 2 momentin 1 a kohta, sellaisena kuin se on 3 päivänä kesäkuuta 1983 annetussa laissa (496/83), näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

Valtionosuuteen oikeuttaviksi lukion käyttö-
kustannuksiksi luetaan:

1 a) valtioneuvoston vahvistamien perusteiden mukaan *lukion oppilasasuntoloista sekä päivä-*

1 a) valtioneuvoston vahvistamien perusteiden mukaan lukion oppilaalle maksuttoman koulu-

Voimassa oleva laki

kouluna toimivan lukion oppilaalle maksuttoman koulukuljetuksen järjestämisestä ja koulumatkasta suoritetusta korvauksesta aiheutuvat kustannukset;

Ehdotus

kuljetuksen järjestämisestä ja koulumatkasta suoritetusta korvauksesta aiheutuvat kustannukset;

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1988.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.
